

**Raport privind organizarea celui de-al doilea atelier de lucru
pentru membrii Consiliului Național al Elevilor
de pe lângă Ministerul Educației, anul de studii 2015 - 2016**
10-12 martie 2017, mun. Chișinău

I. CONTEXT

Al treilea atelier de lucru pentru membrii Consiliului Național al Elevilor din învățământul general, conform dispoziției Ministerului Educației nr. 82 din 03.08.2017, s-a desfășurat în perioada **10-12 martie 2017**, în incinta Centrului Republican pentru Copii și Tineret "ARTICO", mun. Chișinău (str. Ștefan cel Mare 169).

- La atelier au participat 26 de elevi.
- La atelier nu s-au prezentat:
  1. Boboc Diana, elevă în *L.T. Mihai Sadoveanu*, din s. Pârjolteni, raionul Călărași;
  2. Cîlcic Ilie, elev în *L.T. Mihai Eminescu*, or. Comrat, Comrat;
  3. Covanjii Daniela, elevă în *L.T. Tudor Vladimirescu*, din mun. Chișinău;
  4. Cuțchi Ecaterina, elevă în *Liceul Teoretic rus nr. 3*, orașul Drochia;
  5. Gărgăun Iulian, elev în *L.T. Mihai Eminescu*, or. Leova, raionul Leova;
  6. Scripnic Eugenia, elevă în *L.T. Dmitrie Cantemir* din or. Rîșcani, raionul Rîșcani;
  7. Scurtu Ana-Maria, elevă *L.T. Alexei Mateevici*, or. Dondușeni, raionul Dondușeni;
  8. Țapu Diana, elevă *L.T. Hristo Botev*, s. Vașlea-Perjei, raionul Taraclia.

II. OBIECTIVELE ATELIERULUI DE LUCRU:

- ✓ Consultarea opiniei elevilor cu privire la proiectul Cadrului de Referință al Curriculumului Național, a modelelor de Plan - cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal și Curriculum Național și a Curriculumului Național;
- ✓ Familiarizarea cu modele de practici bune din sistemul educațional, proiecte educaționale internaționale și oportunități de studii pentru elevii din Republica Moldova;
- ✓ Motivarea elevilor pentru promovarea modului de viață sănătos în mediul școlar;
- ✓ Dezvoltarea capacităților membrilor CNE de implicare constructivă în procesul de dezbateră a proiectelor legislative din domeniul educației.

III. CONȚINUTUL ATELIERULUI S-A REFERIT LA URMĂTOARELE ASPECTE/SUBIECTE:

- Proiecte educaționale internaționale și oportunități de studii pentru elevii din Republica Moldova;
- Promovarea modului de viață sănătos în învățământul general;
- Prezentarea rapoartelor de activitate a membrilor CNE;
- Strategii de lucru asupra actelor normative;

- Consultarea opiniei elevilor referitor la modelele: proiectului de Cadrul de referință al Curriculumului Național; Planului-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal;
- Revizuirea curriculară pe baza problemelor des întâlnite între elevi;
- Discutarea viziunilor de perspectivă asupra Curriculumului Național;
- Dezbateri pe marginea Regulamentului de constituire și funcționare a Consiliului Național al Elevilor.

În calitate de invitați la atelier au fost:

- Ludmila Pavlov, șef Direcția relații internaționale și integrare europeană;
- Butmalai Victoria, consultant Direcția relații internaționale și integrare europeană;
- Goraș Mariana, șef adjunct Direcția învățământ preuniversitar, Ministerul Educației, profesor de biologie;
- Natalia Grîu, consultant superior Direcția învățământ preuniversitar, Ministerul Educației;
- Valentin Crudu, șef Direcția învățământ preuniversitar, Ministerul Educației
- Vladimir Guțu, doctor habilitat, profesor universitar, USM;
- Corina Lungu, consultant superior Direcția învățământ preuniversitar, Ministerul Educației;
- Iosif Moldovanu, expert în domeniul drepturilor copiilor.

III. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI:

- ✚ Este necesară actualizarea Regulamentului de funcționare și organizare a Consiliului național al Elevilor;
- ✚ Metodele interactive de lucru împreună cu experții au un impact considerabil asupra elevilor, comparativ cu relatarea frontală;
- ✚ Rezultatele CNE sunt vizibile, deși atitudine multor funcționari și cadre didactice încă este una sceptică referitor la implicarea elevilor în procesul decizional;
- ✚ Activitatea CNE necesită mai multă promovare și vizibilitate.

VI. EVALUARE/FEEDBACK DIN PARTEA MEMBRILOR CNE () REALIZAT ÎN BAZA CHESTIONARELOR MEMBRILOR CNE

Cea mai utilă sesiune a fost:

- Sesiunea cu Direcția relații internaționale și integrare europeană a fost utilă pentru tineri deoarece:
  - au fost prezentate oportunitățile tinerilor, în calitate de elevi, studenți;
  - informația sa e folositoare în carieră pentru cei care absolvesc ciclul gimnazial/liceal;
  - au fost evidențiate posibilitățile studiului peste hotare;
  - a dus o discuție eficientă, răspunzând la toate întrebările explicit;
- Sesiunea cu reprezentanților Direcția învățământ preuniversitar a fost utilă:
  - a motivat membrii CNE să-și îndeplinească rolul mai bine, informându-se din actele necesare, prin abordarea unor întrebări;
  - a accentuat părțile forte și mai puțin forte ale CNE;
  - a ținut o discuție interactivă, deschisă și interesantă;
  - a fost produs un schimb de idei între părți în privința chestionarului;
  - a fost discutat planul cadru și activitatea CNE;
  - a ascultat părerile consilierilor;
  - a fost alcătuit chestionarul pentru orele opționale;

- a informat tinerii despre oportunitățile educației internaționale, programele mobilitate;
- că a creat puțină transparență în ceea ce privește posibilitatea elevilor de a-și face studiile peste hotare.
- a exprimat consecințele și poziția liber.

Cel mai plăcut moment:

- Discuția cu Natalia Grîu, pentru că a organizat discuția în care s-au expus toate cărțile pe masă;
- Reflecțiile, am analizat toate sesiunile;
- Tehnica în Acvariu, deoarece fiecare și-a exprimat opinia;
- Întâlnirea cu membrii CNE Ro pentru că îmi plăcea energia lor;
- Discutarea chestionarului;
- Discuția în grup;
- Cel mai plăcut moment a fost acela în care reprezentanta CNE România a explicat unele aspecte prezente la ea în țară care ar merita implementate în R.M.;
- Cel mai plăcut moment a fost când s-au creat grupuri pentru a discuta despre Planul - cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal și Curriculum Național și a Curriculumului Național;
- Cel mai plăcut moment de azi a fost pauza de socializare;
- Cel mai plăcut moment a fost cel în care ne-am revăzut toți membrii CNE.

Cel mai frustrant moment din cadrul atelierului pentru mine a fost:

- Cel mai frustrant moment a fost când nu am știut perioada când se elaborează planul cadru;
- Cel mai frustrant moment a fost atunci când nu am avut ocazia să-mi exprim părerea până la capăt în cadrul discuției despre educația despre sănătate;
- Pauza dintre venirea invitațiilor;
- Modul de structurare și curricula sistemului de învățământ din Republica Moldova.

În sesiunea următoare aș dori neapărat să abordăm subiectul/întrebarea:

- În atelierul dat vreau neapărat să discutăm despre Regulamentul CNE;
- Abordarea subiectului diferențierii de profiluri;
- Olimpiade;
- Atitudinea cadrelor didactice, administrația școlii, direcției de învățământ referitor la CNE și implicarea activă a elevilor în diferite activități;
- Ponderea disciplinelor realiste și umaniste;
- Problema conexiunii instituțiilor de învățământ la internet, cât și dotarea lor cu material didactic;
- Fondurile școlare;
- Informatica - Pascalul;
- Plata manualelor și fondul școlii.

Lista membrilor CNE 2016-2017

Nr.	Nume, prenume	Localitate	Raion/Municipiu	Instituție
1.	Boboc Diana	s. Pîrjolteni	Călărași	L.T. <i>Mihail Sadoveanu</i>
2.	Botnaru Cristina	or. Bender	Bender	L.T. <i>Alexandru cel Bun</i>
3.	Burduniuc Daniela	or. Ungheni	Ungheni	L.T. <i>Mihai Eminescu</i>
4.	Castraveț Ana	c. Țipala	Ialoveni	L.T. <i>Țipala</i>
5.	Catînsus Daria	or. Anenii Noi	Anenii Noi	L.T. <i>Mihai Eminescu</i>
6.	Cernatu Iuliana	s. Boldurești	Nisporeni	Gimn. <i>Valeriu Bulicanu</i>
7.	Ciorici Daniela	or. Șoldănești	Șoldănești	L.T. <i>Alexei Mateevici</i>
8.	Cîlcic Ilie	or. Comrat	Comrat	L.T. <i>Mihai Eminescu</i>
9.	Covanjii Daniela	or. Chișinău	Chișinău	L.T. <i>Tudor Vladimirescu</i>
10.	Cuțchi Ecaterina	or. Drochia	Drochia	<i>Liceul Teoretic Rus nr.3</i>
11.	Delev Gabriela	s. Ștefănești	Ștefan Vodă	Gimn. <i>Ștefănești</i>
12.	Ganceriuc Vadim	or. Edineț	Edineț	L.T. <i>Pan Halippa</i>
13.	Gărgăun Iulian	or. Leova	Leova	L.T. <i>Mihai Eminescu</i>
14.	Gîscă Vasile	s. Gura Galbenei	Cimișlia	L.T. <i>Hyperion</i>
15.	Golban Dumitru	or. Bălți	Bălți	L.T. <i>Mihai Eminescu</i>
16.	Juraveli Carolina	or. Otaci	Ocnîța	L.T. <i>Mihai Eminescu</i>
17.	Lupușor Marinela	s. Cobani	Glodeni	L.T. <i>Cobani</i>
18.	Maros Mădălina-Eliza	com. Cărpineni	Hîncești	L.T. <i>Ștefan Holban</i>
19.	Melnic Valeria	or. Rezina	Rezina	L.T. <i>Ștefan cel Mare</i>
20.	Muntean Elena	s. Persecina	Orhei	L.T. <i>Alexandru Donici</i>
21.	Muntean Mariana	s. Cimișeni	Criuleni	L.T. <i>Regele Mihai I</i>
22.	Oroșan Victoria	or. Fălești	Fălești	L.T. <i>Mihai Eminescu</i>
23.	Podubnîi Vlada	s. Rosieticii Vechi	Florești	Gim. <i>Roșietici</i>
24.	Polimaru Natalia	or. Cantemir	Cantemir	L.T. <i>Dmitrie Cantemir</i>
25.	Scripnic Evghenia	or. Rîțcani	Rîșcani	L.T. <i>Dmitrie Cantemir</i>
26.	Scurtu Ana-Maria	or. Dondușeni	Dondușeni	L.T. <i>Alexei Mateevici</i>
27.	Stroia Mihaela	or. Giurgiulești	Cahul	L.T. <i>Mihail Sadoveanu</i>
28.	Tuntulesco Ana	or. Dubăsari	Dubăsari	L.T. <i>Mihai Eminescu</i>
29.	Țapu Diana	s. Valea-Perjei	Taraclia	L.T. <i>Hristo Botev</i>
30.	Ursu Alexandru	or. Chișinău	Chișinău	L.T. <i>Ion Creangă</i>
31.	Ursu Loredana	s. Vorniceni	Strășeni	L.T. <i>Ion Inculeț</i>
32.	Ursu Maria	s. Pepeni	Sîngerei	L.T. <i>Alexandru Agapie</i>
33.	Dicusar Mariana	s. Cimișeni	Criuleni	L.T. <i>Regele Mihai I</i>
34.	Bordian Marcela	or. Dondușeni	Dondușeni	L.T. <i>Alexei Mateevici</i>

Programul activităților pentru atelierul 10-12 martie 2017

Ora/sesiune	10 martie , vineri	11 martie, sâmbătă	12 martie, duminică
08:00-09:00		<i>Micul dejun</i>	<i>Micul dejun</i>
9:00-11:30	Bun venit. Prezentarea agendei și a obiectivelor acesteia	Strategii de lucru asupra actelor normative.	Prezentarea rapoartelor de activitate a membrilor CNE. Stabilirea temei pentru acasă și a indicatorilor.
11:30-12:00	<i>Pauză</i>	<i>Pauză</i>	
12:00-13:30	Proiecte educaționale internaționale și oportunități de studii pentru elevii din Republica Moldova.	Consultarea opiniei elevilor referitor la modelele: <ul style="list-style-type: none"> • proiectului de Cadrul de referință al Curriculumului Național; • Planului-cadru pentru învățământul primar și gimnazial; 	
13.30-14.30	<i>Prânz</i>	<i>Prânz</i>	<i>Prânz</i>
14:30-16:00	Promovarea modului de viață sănătos în învățământul general.	Consultarea opiniei elevilor referitor la modelele proiectului de Plan-cadru pentru învățământul liceal.	Feedback din partea membrilor CNE.
16:00-16:30	<i>Pauză</i>	<i>Pauză</i>	<i>Plecarea</i>
16:30-18:00	Prezentarea rapoartelor de activitate a membrilor CNE.	Dezbateri pe marginea Regulamentului de constituire și funcționare a Consiliului Național al Elevilor.	
18:00-18:30	<i>Cina</i>	<i>Cina</i>	

CONȚINUTUL DE IDEI ȘI SUBIECTE ABORDATE ÎN CADRUL FIECĂREI SESIUNI

➤ Sesiunea despre mobilitate academică a informat membrii CNE despre următoarele:

Mobilitatea academică este prioritate în:

- Procesul Bologna (2005);
- Acordul de Asociere RM-UE, 2014;
- Codul Educației, 2014;
- Strategia Educație 2020.

Ministerul Educației mediatizează oferte de burse de studii, stagii de cercetare, stagii lingvistice, școli de vară și informația poate fi găsită pe site-ul ME: www.edu.gov.md (rubrica INTERNATIONAL/Programe de burse)

Avantajele aplicării la ofertele de burse mediatizate de ME:

- Studii gratuite
- Burse lunare de studii/burse sociale
- Cazare în cămine
- Drepturi sociale și asistență medicală în condițiile prevăzute pentru studenții autohtoni

Programele educaționale oferite tinerilor din RM de către alte state:

- Programele educaționale ale Guvernului SUA - www.usembassy.md
- Programele educaționale ale Guvernului Germaniei, gestionate prin DAAD www.ambasada-germana.org.md
- Programele educaționale ale Guvernului Franței (acordate prin Alianța Franceză, Agenția Universitară a Francofoniei) www.alfr.md
- Burse de studii oferite de către Fundația Internațională Visegrad la universități din Cehia, Polonia, Slovacia, Ungaria (2300 euro/semestru)

Programe de mobilitate academică oferite de UE

- Erasmus + (mobilități de scurtă durată 1-2 semestre și studii de masterat);
- Programul CEEPUS (program regional de mobilitate academică - <http://www.ceepus.info>)

Una dintre cerințele obligatorii pentru aplicarea la studii în străinătate este declarații de valoare academică și profesională a actelor de studii, eliberate de ME. Procedura durează 30 de zile. Serviciul Informare și recunoașterea calificărilor, tel. 22 27 75 69, www.edu.gov.md, rubrica INTERNAȚIONAL/Autentificare și recunoașterea actelor de studii. Apostilarea actelor de studii – Ministerul Justiției

➤ Din discuție cu dna Goraș – șef adjunct Direcția învățământ preuniversitar, Ministerul Educației, profesor de biologie, elevii au aflat despre:

- Importanța studierii a 70% din tema nouă, și nu 50%;
- Obligația de a termina studiile gimnaziale, cele liceale fiind la discreția elevului;
- Posibilitatea continuării studiilor liceale, finisând colegiul sau școala profesională;
- Existența disciplinelor care promovează modul sănătos de viață: biologia, educația civică, chimia, ecologia, dirigenția;
- Existența A.O. „De la egal la egal” care în raioane promovează modul sănătos de viață;
- Avantajele și dezavantajele adăugării unei ore de educație sexuală în școli;

- Problema sarcinilor premature în rândul romilor;
- Motivele și ezitățile elevilor de a veni la școală;
- Participarea Moldovei într-un exercițiu internațional de evaluare: PISA;
- Propunerea de a adapta noul plan-cadru în conformitate cu necesitățile fiecărui profil.

➤ **În cadrul sesiunii cu dna Lungu C., Consultant superior DIP, au fost analizate 3 modele de Plan-Cadru, care urmează a fi pilotate în 30 de școli din Republica Moldova, începând cu septembrie 2017.**

☞ Modelul I prevede:

- reducerea numărului de discipline școlare în învățământul liceal de la 13-14 la 10;
- specializarea conform profilurilor și nu formală, prezentă astăzi în învățământul liceal;
- pregătirea temeinică pentru studii de licență cu durata de 3 ani.

Algoritmul de reconceptualizare:

- Clasa a X-a. Indiferent de profil toți elevii de liceu studiază același Plan-cadru pentru obținerea unui nivel de cultură generală și posibilitatea de selectare corectă și coordonată în timp a ulterioarei specializări.
- Clasa XI-a și a XII-a. Componenta invariabilă a Planului de învățământ (4 discipline școlare).
- Clasa XI-a și a XII-a. Componenta variabilă (de profil) a Planului de învățământ alcătuită din: 2 discipline școlare din aria curriculară specifică profilului, studiate la nivel avansat (extindere); 2 discipline școlare din aria curriculară specifică profilului; 2 discipline opționale

☞ Modelul II conține un concept general de structurare rețelei instituțiilor liceale și respectiv a Planurilor-cadru conform tipurilor:

❖ LICEU CLASIC

De regulă funcționează în centre raionale/zone rurale.

Misiunea: formarea generală

Tipul bacalaureatului: "general"

Planul-cadru de învățământ: Discipline școlare obligatorii (nucleu), la alegere, opționale (orientate spre profil) și de cultură generală.

❖ LICEU TEORETIC

De regulă funcționează în centre raionale, orașe.

Misiunea: formarea culturii generale și în domeniile real și socio-uman (clase separate).

Tipul bacalaureatului: "general"

Funcționează în baza Planurilor-cadre pentru profilul real și socio-uman (separat).

Unele discipline opționale pot fi comune pentru elevii din ambele profiluri.

❖ LICEU cu profil REAL/ UMANIST

De regulă funcționează în orașe.

Misiunea: formarea culturii generale și în domeniu (preponderent, conform profilului)

Tipul bacalaureatului: "general"

Planul-cadru de învățământ: DO de profil (nucleu) (5) , DO de profil la alegere (2), DO orientate spre specialități care au la bază discipline de profil (2), DO orientate spre specialități care au la bază disciplinele non-profil (2) , DO de cultură generală(1))

❖ LICEU cu profil ECONOMIC, PEDAGOGIC, ARTE, SPORT

Misiunea: formarea generală și orientarea spre un domeniu concret/specialitate concretă (de regulă la specialități în masă).

Tipul bacalaureatului: „general +profil”

Planul-cadru de învățământ: 4 discipline obligatorii, 2 discipline la alegere, opționale: 3 orientate spre profilul, 2 orientate spre alte profiluri, 2 de cultură generală.

Modelul III. Plan-cadru alternativ axat pe inteligențele copilului

- Modulul I- Curriculum invariabil-24-26* ore;
- Modulul II- Instruire vocațională-2/4 ore;
- Modulul III- Curriculum la decizia școlii-2 ore.

➤ **Sesiunea cu dna Grîu N., consultant superior DIP, s-a axat pe următoarele subiecte:**

- Analiza funcționalității Regulamentului de funcționare a CNE: copul, misiunea și criteriile de selectare a membrilor CNE;
- Rolul CNC-ului (Consiliul Național pentru Curriculum) în diversificarea ofertei curriculare;
- Rolul disciplinelor opționale și drepturile elevilor în raport cu procedura de selectare a acestor discipline, precum și procedura de aprobare a curricula opționale;
- Conferința Națională a CNE care va avea loc în r-nul Anenii-Noi, deoarece localitatea Varnița a fost selectată, în anul 2017, în calitate de Capitală a Tineretului. Subiectul conferinței, realizat în parteneriat cu APLI, APLII și OLSDI, va se va viza subiecte de actualitate în domeniul educației;
- Voluntariatul în cadrul EVS;
- Profilarea liceelor în concordanță cu oferta educațională a instituțiilor și resursele didactice disponibile;
- Rolul consiliilor elevilor la nivel local.

În dezbaterea pe marginea Regulamentului de constituire și funcționare a Consiliului Național al Elevilor au fost abordate următoarele întrebări:

- Durata mandatului;
- Vârsta membrilor Consiliului Național al Elevilor;
- Modalitatea de organizare a structurii CNE;
- Modalitatea de organizare a activităților;
- Modalitatea de selectare a noilor membri CNE;
- Modul de organizare a alegerilor în cadrul structurii;
- Necesitatea instituirii unui board;
- Promovarea și mediatizarea activităților Consiliului.

TEMA PENTRU ACASĂ

Au fost propuse spre monitorizare următoarele subiecte:

- Diferențierea profilurilor și disciplinele umaniste/realiste;
- Olimpiade;
- Opinia cadrelor didactice, administrației școlii, direcției de învățământ referitor la CNE și implicarea activă a elevilor în diferite activități;
- Timpul alocate temelor pentru acasă;
- Problema conexiunii instituțiilor de învățământ la internet, atât și abordarea loc cu materiale didactice;
- Fondurile școlare;
- Informatica - PASCAL;
- Plata manualelor.

Subiectul ales spre monitorizare până la atelierul următor: timpul alocate temelor pentru acasă

Indicii de monitorizare:

- Timpul alocat temelor pentru acasă;
- Corelare între treapta studiilor și timpul alocat temelor;
- Disciplinele care necesită mai mult timp pentru pregătirile temelor;
- Timpul alocat temelor pentru acasă în dependență de profil;
- Modul în care este afectat timpul liber, timpul pentru somn și starea generală de sănătate